

## Referater af fremmed Litteratur.

Resultater af Forsøg og Undersøgelser paa  
Planteavlens Omraade i Udlandet.

### Svenske Dyrkningsforsøg med Kartofler paa Mosejord.

*Hernfrid Witte, O. A:son Djurle og Hugo Osvald:* Svenska Mosskultur-Föreningens Tidskrift 1928 og 1929.

I hollandsk og tysk Mosekultur har Kartoffeldyrkning gennem lange Tider spillet en stor Rolle, og i de senere Aar er i moderne nordamerikansk Mosekultur ogsaa dyrket Kartofler i stor Stil. I skandinavisk Mosekultur er Kartoffeldyrkning hidtil ikke naaet stort ud over Forsøgsarealer, men fra disse foreligger nu et betydeligt Antal gode Resultater, der synes at være Grundlag for en mere almindelig Dyrkning. Fra Sverige foreligger saaledes en Række Beretninger, hvoraf der skal anføres følgende fra Svenska Mosskultur-Föreningens Tidskrift:

*Hernfried Witte* har i Tidskriftets Nr. 1, 1923, Side 4—36, i en Artikel: Potatisodling på torvfjord, dess möjligheter och förudsättningar, givet en Oversigt over Resultaterne af Foreningens Forsøg paa dette Omraade og oplyser bl. a., at Up to date i Gennemsnit af Aarene 1913—22 paa Højmose har givet 314 hkg Knolde pr. ha., naar der samtidig paa tilstødende Sandjord er avlet 215 hkg, og Middeltallet for hele Sverige er 122 hkg. Paa Lavmose ved Torestorp, der ligger meget udsat for Nattefrost, er fra 1909 til 1918 avlet gennemsnitlig 214 hkg pr. ha. I Beretningen behandles en lang Række Resultater fra andre Forsøg vedrørende Sorter, Læggetid, Jordbehandling, Gødskning, Opbevaring, Udsædsveksling m. v. Hvad det sidste angaar, meddeles, at man ved Dyrkning paa Sandjord i 8 af 9 Aar har haft større Udbytte, naar Læggekartoflerne var fremavlede paa Mosejord fremfor paa Sandjord, i Gennemsnit 16 pCt. større Udbytte, medens det tilsvarende Udbytte ved Dyrkning paa Mosejord kun var 6 pCt. og kun i 6 af 9 Aar.

*O. A:son Djurle* har i Tidskriftets Nr. 1, 1929, Side 41—51, sammenstillet Udbyttet af Kartofler og Turnips ved Dyrkning paa Mosejord og kommer til det Resultat, at Kartoflerne næsten uden Undtagelse har givet langt flere Foderenheder, ved Flahult saaledes mere end det dobbelte Antal, end Turnips. Han fremhæver ligeledes Mose-

kartoflernes særlige Værdi som Læggekartofler og giver i øvrigt en Række gode Anvisninger for Dyrkningen i Praksis.

*Hugo Osvald* har endelig i samme Nr. af Tidskriftet, Side 50—80, i en Beretning: Femårige potatissortforsøg på Flahult, gjort Rede for de sidste Sortsforsøg, der er udførte paa Højmose 1924—28. Knoldudbyttet har varieret mellem 367 hkg pr. ha — af Non plus ultra — og 276 hkg — af Sigyn. Middeludbyttet af 19 Sorter har været 320 hkg. De fem, der har givet størst Knoldudbytte, har været Non plus ultra, Harbinger y, Harbinger ä, Brita og Svalöf Nr. 13002. Men lægges Stivelseindholdet til Grund, har Parnassia givet det største Udbytte og anbefales derfor som den bedste Foder- og Fabrikkartoffel, men ogsaa Makalös og den tidlige Express angives som højtydende i saa Henseende, medens Deodara, Greta og Birgitta angives som for sene. Deodara har dog givet det største Udbytte af Stivelse næst efter Parnassia.

Af Spisekartofler har en hel Del givet mere end Up to date, og af tidlige Sorter fremhæves navnlig Harbinger og Brita og af midteldtidlige Non plus ultra og Svalöf Nr. 13002.

Som resistente mod Kartoffelbrok angives Parnassia og som eneste egentlig Spisekartoffel Sigyn, der er tidlig, men har givet et lille Udbytte. Der er ogsaa udført Maalinger af Knoldstørrelse og Opbevaringsforsøg med Sorterne.

*C. J. Christensen.*

### Omsætning af Planterester i Jord.

*Th. L. Martin:* Decomposition studies of alfalfa and sweet clover roots and straw. Soil science XXIV, Side 309—316.

Der er udført Laboratorieundersøgelser over Kulsyreudvikling, Nitratdannelse, Humusdannelse og Bakterieantal i Jord, tilsat 1 pCt. af lufttør, malet Lucernerod, Kløverrod eller Halm, hvis Kvælstofindhold var henholdsvis 1.60, 0.87 og 0.42 pCt.

Udviklingen af Kulsyre var i de første Dage stærkest fra Jorden med Lucernerod, svagere fra Jorden med Kløverrod, og Jorden med Halm var i et Forsøg lig med Kløverrod, i et andet lig med Jorden uden Tilsætning. Efter 3 Ugers Forløb var alle Forskelle omtrent udjævnede. Nitrifikationen foregik ligeledes stærkest i Jorden med Lucernerod og svagere i Jorden med Kløverrod. I Jorden med Halm var Nitratinholdet i den 3 Maaneders Periode, hvori det bestemtes, lavere end i Jorden uden Tilsætning. Humusindholdet var efter 3 Maaneders Forløb størst i Jorden med Lucernerod, mindre med Kløverrod og mindre endnu med Halm. I alle tre Tilfælde var der foregaaet en meget stor Tilvækst i Humusindholdet, i Jorden med Lucernerod og med Kløverrod var det mere end fordoblet. Antallet af Mikroorganismer var i den første Tid størst i Jorden med Lucernerod og lidt mindre ved de andre Tilsætninger, men ogsaa denne Forskel udjævnedes efterhaanden.

*Frode Hansen.*

## Laboratorieundersøgelser vedrørende Hvedesorternes Haardførhed.

*Th. Roemer m. fl.*: Das Refraktometer als Hilfsmittel zur Bestimmung der Winterfestigkeit bei Winterweizen. Fortschritte der Landwirtschaft. 3. Aarg. 1928, Side 408—409.

Det paapeges, at Hvedesorternes relative Haardførhed kan bestemmes ved refraktometrisk Tørstofbestemmelse i Bladenes Pressesaft. Denne Fremgangsmaade er lettere og hurtigere end den ved Svalöf paa Grundlag af Dr. *Åkermans* Undersøgelser anvendte Metode med Sukkerbestemmelse i Bladene.

Pressesaftens Klorofylindhold vanskeliggør noget den refraktometriske Undersøgelse, saaledes at Resultaterne ikke bliver fuldt saa nøjagtige som f. Eks. Resultater fra Undersøgelse af Roesaft. Differensen mellem Parallelaflæsninger skal dog kun udgøre 0.1—0.4 pCt., og som en i Afhandlingen anført Tabel viser, synes Metoden, trods Af-læsningens Usikkerhed, ganske brugbar.

K. A. Bondorff.

## Nøjagtigheden ved Græsmarksforsøg.

*G. Nilsson-Leissner*: Några erfarenheter från medelfelsberäkningar på vall-växtförsök. Sveriges Utsädesförenings Tidskrift 1928. Side 215—222.

Fejlberægning gennemførtes med Afgrødetallene fra forskellige Græsmarksforsøg ved Svalöf i 1927. Forsøgene var dels anlagte efter Rækkemetoden, dels efter den saakaldte Skakbrætmetode (spredt Parcelfordeling). I første Tilfælde var Parcelstørrelsen (med enkelte Undtagelser)  $1 \times 10$  m, i sidste Tilfælde  $2 \times 5$  m. Fællesparcellernes Antal var i Almindelighed 5, undtagelsesvis 4 eller 3, medens Antallet af Forsøgsled vekslede i de forskellige Forsøg. Middelfejlen paa Afgrøderne af Parcelholdene (de sammenhørende Fællesparceller) blev beregnet efter de i »Anlæg og Opgørelse af Markforsøg» (Tidsskrift for Planteavl, 31. Bind) angivne Metoder. Deler man samtlige 35 Forsøg i Grupper efter Planternes Art (en Deling efter Forsøgsmetoder tillader Materialet ikke) og danner Middeltal for Antallet af Forsøgsled og Fællesparceller i hver Gruppe og udregner den gennemsnitlige Middelfejl (Kvadratroden af de kvadrerede Værdiers Middelværdi) for hver Gruppe, fremkommer nedenstaaende Resultater. Middelfejlen er angivet i pCt. af Afgrøden og gælder 1. Slæt (senere Slæt gav, da Afgrøden var mindre, en større procentvis Middelfejl).

|                                               | Antal<br>Forsøg | Antal pr. Forsøg af<br>Forsøgsled | Fællesparc. | Middel-<br>fej, pCt. |
|-----------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------|-------------|----------------------|
| Blandinger af Græsser og<br>Bælgplanter ..... | 9               | 5.2                               | 5.0         | 2.35                 |
| Kløver, Renbestand.....                       | 9 <sup>1)</sup> | 7.9                               | 4.0         | 2.47                 |
| Græsser                                       | 12              | 8.0                               | 4.9         | 3.20                 |
| Lucerne                                       | 5               | 9.0                               | 4.0         | 3.37                 |

R. K. Kristensen.

<sup>1)</sup> 7 Forsøg med Rødkløver, 1 med Alsikekløver og 1 med Hvidkløver.